

Destination Setesdal AS

Postboks 246

4735 Evje

Norway

13.12.2021

HØRINGSUTTALELSE

SYRTVEITFOSEN

GENERAL:

Destination Setesdal AS er en liten Adventure/turist bedrift basert i nedre Setesdal. Innehaveren er tidligere ansatt i det Britisk-forsvaret og er bosatt på Byglandsfjord. Bedriften ble etablert for første gang i 1988 som Aktiv sport AS, (Sportsbutikk) og i tillegg, drev med hytte utleie i nær området. Bedriften også opprettet Setesdals første rafting tilbud allerede sommeren 1988, og vinter fjell ekspedisjoner for UK turister fram til 1994. Raftingen ble avvirket i 1989 pga upålitelig vannføring gjennom Syrtveitfossen, og ufredsstillende samarbeid med kraftselskapet.

Bedriftens hoved aktivitet i dag er å arrangere ekspedisjoner, både på sommer og vinter måneder til Norge og kundene kommer til Norge fra over hele verden; Australia, Holland, New Zealand, USA, og flere andre steder, mens de alle fleste kommer fra UK. Vinter ekspedisjoner stort sett dreie seg om å følge i tungtvann sabotørenes fotspor på Hardanger Vidda og fjell/åpen kano ekspedisjoner i løpet av sommeren langs Otra elv/Byglandsfjord.

Bedriften har også vært involvert i flere internasjonal film prosjekter, blant dem, BBC UK og PSB Network/NOVA USA som har gitt verdifulle markedsføring til Norge som turist destinasjon. Det er estimert at bedriften har bedratt til mer enn 50,000 gjestedøgn til Norge siden oppstart i 1988; de alle fleste har besøkte Setesdal og Telemark, inkludert andre steder i landet, som Tromsø, Lyngen alpene, Jotunheimen og Hardanger Vidda.

Destination Setesdal AS er sterkt imot utbygging av Syrtveitfossen.

1. Vi ikke trenger den ekstra energien fossen vil produsere

I utredningsprogrammet, som ble presentert på Evjemoen forleden, kom det fram mange fakta og tall om Kraft utbygging på Syrtveitfossen; en av disse var at fossen vil produsere nok strøm til 6,000 husstander. Det Agder Energi ikke klare å si er dette; hvor og hvordan strømmen skal sendes til, hvem skal kjøpe den, og hvem det er tilslutt som skulle tjene på salget av strømmen generert av Syrtveitfossen. Norge, og spesielt Setesdal er allerede forsynt med nok fornybar Hydro energi. Det finns 13 kraftverk i Setesdal allerede, og snart blir det 14 med Fennefoss som skal kommer i gang i 2023. Derfor, argumentet om at vi må bygge ut Syrtveitfossen for å produsere mer energi, kun nok til 6000 husstander, og bidrar til det Grønnskiftet er et syltynt og dårlig argument. Vi har nok energi fra før og den energien Syrtveit kraftverk skal produsere er ikke tiltenkte til innbyggerne i Evje og Hornnes Kommune.!

Den strømmen Agder Energi har tiltenkt å produsere skal går rett ut av landet til høyeste pris, og til andre lands borgere på bekostning av Setesdals sårbare natur, elvens Økologisk/Biologisk system og turist næringen, dette er både urimelig og helt feil. Agder Energi også påstår at signaler fra politikerne om å bygge ut mer fornybar energi betyr at man skal begynne å utrede og bygge ut flere fosser rundt omkring i landet; dette er også feil! Ingen politikere har sagt eksplisitt at vi skulle bygge ut mer enn de allerede eksisterende elv/fosser vi har i dag. (Ca 70%) Stortinget ble enig lenger siden at tiden med stor og mange flere utbygd elv var og er forbi!

Som nevnte, Otra elv har 13 kraftverk allerede, antageligvis, den mest utnyttet elv i hele landet med tanker på kraft utbygging. Elven nå fortjene, etter den pågående kraftutbyggingen på Fennefossen, å oppleve fred og ro framover til glade for både naturen, lokal befolkningen og utenlandsk turister.

---

2. Utbygging av Syrtveitfossen skal har en svart negativ effekt på turisme

Mye fokus har vært rettet mot TrollAktiv i forbindelse med et planlagt kraftverk på Syrtveit; helt riktig, og med god grunn. Men alt henger sammen med alt, og turist næringen samarbeide godt for at dalens besøkende får et godt inntrykk av Setesdal, at den har et varierende og spennende aktivitets tilbud, og at dalens fantastisk flott natur er tilgjengelig for folk flest.

Destination Setesdal er en av flere turist bedrifter som samarbeid med TrollAktiv, og dette har bedriften gjort i en årrekke, både med tanker på overnatting og aktiviteter. I løpet av bare en sommer tok TrollAktiv vare på ca 500 mennesker/gjester av Destination Setesdals for rafting,

Etter 35 år i reiselivsnæringen, kan jeg formidler at det er Norges uberørt, flott natur som er landets største fortrinn med å gi våre gjester den optimal opplevelse i løpet av deres opphold i landet. Hvis TrollAktiv har dårligere driftsvilkår etter kraftutbyggingen på Syrtveitfossen, vil dette påvirke mange andre turist bedrifter i negativ retning. Det er absolutt ingen tvil, dalens største natur turist attraksjon er Syrtveitfossen, den er gratis, og gir mye glede og begeistring til både nordmenn og utlendinger; den bør forbli uberørt!

Agder Energi selv mener, og innrømme at det blir veldig vanskelig og ivaretar TrollAktiv sine interesser med tanker på vannføring. Dette er forståelig og naturlig siden Agder Energi skal ivaretar egne interesser ved å ta hensyn til sine eiere; Staten, Fylkeskommune og Kommuner. Det er også et vesentlig poeng at AE ønsker å holde seg til de avtalene de har signerte med utenlandsk kjøpere og selge strømmen når kjøpere har en tvingene behov for energi og når prisen er høyest. TrollAktiv, og turistnæringens interesser vil derfor aldri kommer i veien for hvordan markedet operere og Agder Energi sine hoved mål om økt tjeneste og profit for eierne! Derfor, det blir komplett umulig å ivaretar grunnleggende næringsinteressene til TrollAktiv.

3. Fiske Miljøet

Fysiske inngrep i vassdrag, som kraftutbygging fører til, for eks. at man tar ut masse eller fjerne kantvegetasjon, vil dette alltid påvirke livet i vassdraget. Fisken i elven, inkludert Bleka, vil stiller strenge krav til sitt leveområde i vassdraget. Viktige miljøforhold for laksefisk er oksygenrikt vann, sammensetning av bunnsubstrat, vanndekt areal, temperatur, vannhastighet og dybde er viktig elementer for at fisken skal trives. De aller fleste fysiske inngrep i vassdragene våre vil derfor har en negativ effekt på fiske liv i Syrtveit vassdraget.

Utbyggingen av Syrtveitfossen vil, uten tvil påvirke fiske bestand i den del av Otra hvor kraftverket skal står, både oppstrøms og nedstrøms. Kraft utbygging vil også føre til en økning i vanntemperaturen, en kjent fenomen i alle vassdragene og ikke er spesielt gunstig for den lokale fiske bestand. Konsekvensen av enda mer reguleringen for fiskene i Otra elv, og spesielt når det gjelder Bleka, kan endret vannføring endre forholdene for fisken vesentlig.

Oppsummering:

Å påføre elven vår, ja, den er vår, med nok et kraftverk, den 15 i rekker, vil være et feilgrep av dimensjoner. Elven er en turist magnet av de skjeden for både Norske og utenlandsk turister. Den har, foreløpig et rikt og tilfredsstillende fiske liv i elven, en viktig verdiskapende kilde til lokale næringsliv, og tilslutt, livsgrunnlaget til bedriften TrollAktiv. Her er det omdømme til Agder Energi som står på spill; skal selskapet virkelig formidler til allmenheten at de ønsker å gjennomføre et prosjekt som, til de grader vil har en meget negativ effekt på naturen og lokale reiseliv?

Av og til, dukker det opp en ide, og en sak som ikke trenger tid eller krefter for å skjønne at den er fullstendig feil og bør ikke gjennomføres. Ideen om å bygge ut den største og flotteste fossen i Setesdal som gir så mye glede til så mange bør ikke engang utredes.

Mvh

Brian Desmond

Daglig leder

Destination Setesdal AS